

Activiteitenverslag

2024-2025

Inhoudsopgave

Voorwoord van de voorzitter	2
1. Samenstelling van het Auditcomité	3
2. Het Vast Secretariaat.....	3
3. Organisatie van de interneauditactiviteiten	3
4. De vergaderingen van het ACFO	4
5. Bevindingen, aanbevelingen, prioriteiten	5
5.1. "Artikel 13"-verslagen over de beheersing van de organisaties van de federale overheid	5
5.2. Waarschuwingen.....	6
5.3. De jaarrekeningen van de staat	7
6. Contacten, uitwisselingen, communicatie	7
6.1. De drie voogdijministers	7
6.2. De controleactoren en de Single Audit	7
6.3. Beroep op deskundigen.....	7
6.4. De Colleges van Leidinggevendenden	8
6.5. Het netwerk "Organisatiebeheersing"	8
6.6. De website.....	8

Voorwoord van de voorzitter

Artikel 13, § 1, van het koninklijk besluit van 17 augustus 2007 tot oprichting van het Auditcomité van de Federale Overheid (ACFO) voorziet in de opstelling van de jaarverslagen van het ACFO tegen 30 september van elk jaar. Dit verslag bestrijkt de periode van 1 oktober 2024 tot en met 30 september 2025. Het is het zestiende activiteitenverslag sinds de oprichting van het ACFO in 2010.

Tijdens zijn werkzaamheden in de periode 2024-2025 stelde het ACFO een aantal positieve elementen vast, waaronder:

- de stelselmatige verbetering van de kwaliteit van de verslagen bedoeld in artikel 7 van het koninklijk besluit van 15 mei 2022 “Organisatiebeheersing”;
- de “NIS2-wet” van 26 april 2024, die een kader schept voor een uniforme benadering van cybersecurity;
- het koninklijk besluit van 9 juni 2024 of “KB Cybersecurity”, dat de Federale Interneauditdienst (FIA) aanduidt als NIS2-conformiteitsbeoordelingsinstantie;
- het koninklijk besluit van 10 juli 2024 of “KB wijziging managementfuncties”, dat de opvolging van de auditaanbevelingen als beoordelingscriterium voor managementfuncties introduceert;
- het koninklijk besluit van 1 oktober 2024 of “KB wijziging FIA”, dat meer duidelijkheid verschaft over onder meer de organisatie van de forensische activiteiten en het informatiebeheer;
- de uitvoering van transversale audits die zich richten op onderwerpen die de verschillende bestuursniveaus overstijgen;
- de verdere ontwikkeling van de single audit, die tot concrete efficiëntiewinsten moet leiden;
- de verhoogde aandacht voor spending reviews, die in sommige gevallen bijdragen aan het realiseren van de algemene doelstellingen van organisatiebeheersing.

Het ACFO drukt tevens zijn bezorgdheid uit over een aantal aanhoudende en/of nieuw vastgestelde zwakte punten:

- hoewel de trend positief is, blijft het algemene maturiteitsniveau van organisatiebeheersing op meerdere beheersdomeinen eerder zwak, in het bijzonder op het vlak van “Business Continuity Management” en “Informatie en Communicatie”;
- de vaak nog te trage reactie op de auditaanbevelingen: slechts 60% van de “High risk”-aanbevelingen wordt binnen de vooropgestelde termijnen beantwoord;
- een sterk engagement van de geauditeerde instellingen om in elke auditfase bij te dragen aan de vlotte voortgang ervan, kan de efficiënte planning en uitvoering van de auditactiviteiten ondersteunen;
- net als bij de vorige oefeningen heeft het Rekenhof geen oordeel uitgesproken over de certificering van de geconsolideerde rekeningen van de federale staat;
- de federale instellingen staan voor belangrijke besparingen terwijl er aanzienlijke middelen en een duidelijke, globale strategische visie nodig zijn om onder meer de IT-veiligheid af te stemmen op het huidige bedreigingsniveau.

Werner Van Minnebruggen
Voorzitter van het ACFO

1. Samenstelling van het Auditcomité

Artikel 3 van het koninklijk besluit van 17 augustus 2007 tot oprichting van het Auditcomité van de Federale Overheid (ACFO) bepaalt dat het ACFO is samengesteld uit zeven onafhankelijke deskundigen, aangesteld voor zes jaar bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit. Het mandaat van deze leden kan één keer worden verlengd.

Het ACFO is als volgt samengesteld:

Naam	Voornaam	Taalrol	Hoedanigheid	EERSTE MANDAAT			TWEEDE MANDAAT		
				Ministerraad	KB aanstelling	Einde mandaat	Ministerraad	KB aanstelling	Einde mandaat
BOGAERT	Olivier	FR	Lid	18/12/2020	28/12/2020	27/12/2026			
DE NAEYER	Wim	NL	Lid	31/03/2017	5/05/2017	4/05/2023	13/10/2023	15/10/2023	14/10/2029
FRANCK-VANDYCK	Christiane	FR	Lid	6/05/2022	6/06/2022	5/06/2028			
HOSTYN	Els	NL	Lid	29/09/2023	12/10/2023	11/10/2029			
VAN MINNEBRUGGEN	Werner	NL	Voorzitter	13/02/2015	4/03/2015	3/03/2021	12/03/2021	17/03/2021	16/03/2027
VERCAUTEREN	Giselle	NL	Lid	6/05/2022	6/06/2022	5/06/2028			
/		FR	Lid						

De korpschef van de Inspectie van Financiën, de heer Erwin Moeyaert, neemt van rechtswege deel aan de vergaderingen van het Auditcomité. Hij heeft een adviserende rol en heeft dus geen stemrecht.

2. Het Vast Secretariaat

Het ACFO beschikt over een Vast Secretariaat (VSP). Het personeel ervan wordt door de FOD Kanselarij van de Eerste Minister ter beschikking gesteld van het Auditcomité, zoals bepaald in artikel 9, §2, van het koninklijk besluit van 17 augustus 2007 tot oprichting van het Auditcomité van de Federale Overheid.

Het VSP beschikt momenteel over 1,6 voltijdsequivalenten. De heer Ronny Damoiseau werd in februari 2014 aangeworven als expert voor het VSP. In juni 2014 werd hij aangesteld als verantwoordelijke van het Vast Secretariaat. Hij vervult de taken die hem door de regelgeving worden opgedragen en verzorgt de relaties met alle belanghebbenden. De heer Christophe Cuhe is sinds 1 september 2018 tewerkgesteld bij het VSP: hij werkt deeltijds.

3. Organisatie van de interneauditactiviteiten

De Federale Interneauditdienst (FIA) werd opgericht bij het koninklijk besluit van 4 mei 2016. Mevrouw Kathleen Meganck werd op 15 april 2022 aangesteld als Verantwoordelijke Interne Audit (VIA).

Het ACFO en de FIA zijn partners in de ontwikkeling van de federale-auditfunctie en werken op permanente basis samen. De VIA neemt deel aan alle vergaderingen van het ACFO en is betrokken bij de opmaak van de agenda. Tijdens elke vergadering geeft de VIA een overzicht van de lopende audits en bespreekt ze de evolutie van de werking van de FIA.

De Inspectie van Financiën (IF) en het Rekenhof zijn eveneens partners van de FIA in het controlelandschap van het federaal openbaar ambt. Ze delen hun bevindingen en aanbevelingen op een structurele basis met elkaar, waardoor de controleactiviteiten efficiënter kunnen worden georganiseerd en uitgevoerd, de risico's beter worden beheerd en de transparantie wordt verbeterd. Deze Single Audit-benadering werd op federaal vlak geconcretiseerd door een samenwerkingsprotocol

tussen het ACFO, de FIA, de IF en het Rekenhof. Dit protocol werd op 25 november 2022 door de Ministerraad goedgekeurd. In 2023 werd bijkomend een structureel afsprakenkader geformaliseerd tussen de IF en de FIA met als doel voor de subsidies, overheidsopdrachten, HR en begroting de controlecyclus te optimaliseren door middel van informatie-uitwisseling en overlegvergaderingen. De dubbele doelstelling bestaat erin dat de adviezen en de bevindingen van de IF een bron vormen voor de opmaak van het auditplan van de FIA en dat de implementatie van de aanbevelingen van de FIA versterkt en versneld kan worden door de voorafgaande adviezen van de IF.

De FIA moet zijn jaarlijkse auditplan vóór 31 januari bij het ACFO indienen en zijn jaarverslag over het voorgaande jaar vóór 15 april.

Het ACFO keurde het auditplan 2024 goed op 16 december 2023. Met het oog op het efficiënter inzetten van de beschikbare middelen werd een herziening van de audits voor het tweede semester goedgekeurd op 25 juni 2024. Het auditplan 2025 werd goedgekeurd op 28 januari 2025.

Tussen 1 oktober 2024 en 30 september 2025 heeft de FIA 87 auditverslagen ingediend bij het ACFO:

- 25 auditverslagen;
- 65 monitoringverslagen;
- drie forensische-auditverslagen en een voorlopig onderzoeksverslag.

4. De vergaderingen van het ACFO

Het Auditcomité is zeven keer samengekomen tussen 1 oktober 2024 en 30 september 2025:

- 8 oktober 2024;
- 12 november 2024;
- 6 en 7 december 2024;
- 28 januari 2025;
- 1 april 2025;
- 19 juni 2025;
- 23 september 2025.

Tijdens deze vergaderingen werden tal van thema's aangekaart en besproken. Naast de regelmatige opvolging van de evolutie van het FIA-personeel en de uitvoering van het auditplan, kunnen de volgende thema's worden vermeld:

- de "long list" van de thema's voor het auditplan 2025;
- de spending review over de subsidies;
- de spending review over de doeltreffendheid van de federale steun inzake Onderzoek en Ontwikkeling;
- de wijzigingen aan het koninklijk besluit van 29 oktober 2001 betreffende de aanduiding en de uitoefening van de managementfuncties in de federale overheidsdiensten en de programmatorische federale overheidsdiensten, betreffende het in aanmerking nemen van de opvolging van de auditaanbevelingen in de evaluatie van de managers;
- de integratie van de nieuwe administratieve dienst met boekhoudkundige autonomie "BE-WATT" in het audituniversum van het ACFO en de FIA;
- de methode voor risico- en kwetsbaarheidsanalyse die de FIA gebruikt om zijn auditplan 2025 op te stellen;
- de opdrachten en activiteiten van de Cel voor gegevensanalyse van de FIA;

- de nieuwe versie van de internationale normen voor interne audits (Global Internal Audit Standards), gepubliceerd op 9 januari 2024 door The Institute of Internal Auditors (IIA);
- het samenwerkingsprotocol dat de FIA voorstelt aan de organisaties die zelf audits uitvoeren in het kader van de tweede verdedigingslinie;
- de nieuwe versie van de "Visienota betreffende de signaalfunctie van het ACFO";
- de evolutie van de werking van het ACFO en de FIA;
- de bijwerking van het charter van het ACFO en het charter van de FIA;
- de lijst met "wetgeving over de FIA of waarin de FIA wordt vermeld";
- het Dashboard van de FIA, waarmee de uitvoering van zijn operationeel plan kan worden opgevolgd;
- het protocol over de auditopdrachten, ondertekend door de FIA en het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle;
- de zelfevaluatie van het ACFO;
- de installatie van de nieuwe federale regering en de mogelijke impact die deze zou kunnen hebben op de werking van het ACFO en de FIA;
- de evaluatie van het "Single Audit"-protocol;
- de verklaring waarin de onafhankelijkheid van de interneauditfunctie in 2024 overeenkomstig de IIA-normen wordt bevestigd;
- de opvolging van de Artikel 7-verslagen, de evaluaties van deze verslagen door de FIA en de Artikel 13-verslagen;
- het jaarverslag 2024 van de FIA;
- de opvolging van de spending reviews door de Ministerraad;
- het FIA-IF-protocol betreffende integriteitsschendingen;
- de validatie van de Art. 13-verslagen;
- de voorbereiding van het nieuwe strategische plan van de FIA.

5. Bevindingen, aanbevelingen, prioriteiten

5.1. "Artikel 13"-verslagen over de beheersing van de organisaties van de federale overheid

Overeenkomstig artikel 7 van het KB van 15 mei 2022 "Organisatiebeheersing" moeten de betrokken diensten elk jaar een verslag over de werking van hun organisatiebeheersingssysteem aan het ACFO bezorgen. Deze "Artikel 7"-verslagen worden verwacht van elke administratie die onder het toepassingsgebied van het Auditcomité valt, namelijk:

- de federale overheidsdiensten (FOD's), de programmatorische federale overheidsdiensten (POD's) en de diensten die daarvan afhangen¹, namelijk:
 - de FOD Kanselarij van de Eerste Minister;
 - de FOD Beleid en Ondersteuning (BOSA);
 - de FOD Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking;
 - de FOD Binnenlandse Zaken;
 - de FOD Financiën (FIN);
 - de FOD Mobiliteit en Vervoer;
 - de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal overleg (WASO);

¹Het gaat hierbij over de administratieve diensten met boekhoudkundige autonomie (ADBA's) waaronder de federale wetenschappelijke instellingen (FWI).

- de FOD Sociale Zekerheid;
- de FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de voedselketen en Leefmilieu (VVL);
- de FOD Justitie;
- de FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie;
- de POD Maatschappelijke Integratie, Armoedebestrijding en Sociale Economie (MIIS);
- de POD Wetenschapsbeleid (BELSPO);
- het Ministerie van Landsverdediging;
- de Regie der Gebouwen;
- het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (FAVV);
- het Federaal Agentschap voor de Opvang van Asielzoekers (FEDASIL);
- het Federaal Agentschap voor Geneesmiddelen en Gezondheidsproducten (FAGG);
- het Federaal Agentschap van de Schuld (FAS).

Met uitzondering van de FOD Justitie hebben alle hierboven vermelde diensten de bepalingen van het koninklijk besluit nageleefd door een Art. 7.-verslag in te dienen.

Van de 27 instellingen "die van deze diensten afhangen", hebben ook 14 organisaties een Art. 7.-verslag ingediend:

- FEDOREST;
- het Nationaal Instituut voor Criminalistiek en Criminologie (NICC);
- het GezondheidszorgData-Agentschap (GDA);
- BELNET;
- de Koninklijke Bibliotheek van België (KBR);
- de Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis (KMKG);
- het Algemeen Rijksarchief en Rijksarchief in de Provinciën;
- het Koninklijk Belgisch Instituut voor Ruimte-Aeronomie (BIRA);
- het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen (KBIN);
- het Koninklijk Instituut voor het Kunstpatrimonium (KIK);
- het Koninklijk Meteorologisch Instituut (KMI);
- het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika (KMMA);
- de Koninklijke Musea voor Schone Kunsten van België (KMSKB);
- de Koninklijke Sterrenwacht van België (KSB).

Op basis van de gegevens gerapporteerd door de leidinggevendenden, aangevuld met de informatie van de Federale Interneauditdienst, heeft het Auditcomité overeenkomstig artikel 13 van het koninklijk besluit van 17 augustus 2007 tot oprichting van het Auditcomité van de Federale Overheid voor elke overheidsdienst die onder zijn bevoegdheid valt, een evaluatieverslag opgemaakt. Er wordt ook een algemeen verslag opgesteld.

De verslagen opgesteld door het Auditcomité worden aan de bevoegde regeringsleden overgemaakt en er wordt een kopie overgemaakt aan de verantwoordelijke leidende ambtenaar. Het algemeen verslag is bestemd voor de Ministerraad.

5.2. Waarschuwingen

Om de risico's te beheersen, is het van cruciaal belang dat de aanbevelingen van de FIA binnen een redelijke termijn worden opgevolgd. Sommige organisaties geven echter geen gevolg aan bepaalde aanbevelingen of zijn te laat met het plannen en uitvoeren van belangrijke en dringende acties die verband houden met hoge of zelfs kritieke risico's.

Sinds het aantreden van de nieuwe regering heeft het ACFO in dit kader vier keer gebruikgemaakt van zijn waarschuwingfunctie.

5.3. De jaarrekeningen van de staat

Het Rekenhof moet sinds het boekjaar 2020 de geconsolideerde rekening van de federale staat certificeren.

In deel IV van zijn 181e Boek heeft het Rekenhof de jaarrekeningen van 2023 onderzocht. Naast die van de diensten van de algemene administratie bevatten deze rekeningen ook de geconsolideerde gegevens van 81 andere diensten en organisaties. Het Rekenhof kon niet voldoende en passend bewijsmateriaal verkrijgen om zijn oordeel over deze jaarrekeningen te kunnen onderbouwen. Net als vorig jaar bevatten de rekeningen te veel onduidelijkheden en belangrijke tekortkomingen. Net als bij de voorgaande jaarrekeningen formuleert het Rekenhof geen oordeel in zijn certificeringsverslag, wat het meest ongunstige oordeel van externe certificeringsinstanties vormt. Het ACFO voelt zich dan ook genoodzaakt nogmaals te wijzen op de noodzaak om de aanbevelingen van het Rekenhof ter zake nauwgezet op te volgen.

6. Contacten, uitwisselingen, communicatie

6.1. De drie voogdijministers

Het Auditcomité ressorteert onder de Eerste Minister, de minister van Begroting en de minister van Ambtenarenzaken. Op 2 juli 2025 hebben de voorzitter van het ACFO, de verantwoordelijke van de FIA en de korpschef van de Inspectie van Financiën samengezeten met de vertegenwoordigers van deze drie voogdijministers.

Tijdens deze ontmoeting konden het ACFO en de FIA hun geschiedenis, huidige situatie, vragen en behoeften toelichten. Dit heeft ook geleid tot een beter begrip van de verwachtingen van het beleidsniveau.

6.2. De controleactoren en de Single Audit

Zoals hierboven vermeld, werd in 2022 een samenwerkingsprotocol ondertekend tussen het ACFO, de FIA, de IF en het Rekenhof. Deze vier belangrijkste controleactoren van de federale overheid wilden op die manier hun doeltreffendheid en efficiëntie versterken.

Op 12 juni 2025 vond de eerste jaarlijkse evaluatievergadering plaats waarin dat protocol voorziet. De uitvoering van het protocol krijgt vorm: het permanent elektronisch dossier is hier een concreet voorbeeld van. Informatie-uitwisselingen moeten worden aangemoedigd. Ze bieden ook de kans om de samenwerking rond innovatieve thema's zoals artificiële intelligentie te ontwikkelen.

6.3. Beroep op deskundigen

Op 6 december 2024 ontving het ACFO de Chief Information Security Officer (CISO) van de FOD BOSA, die de laatste vorderingen van de federale staat op het gebied van informatiebeveiliging en cyberbeveiliging presenteerde.

Op 19 juni 2025 was het de beurt aan de voorzitter van de G-Cloud Strategic Board en de operationeel verantwoordelijke om de G-Cloud, zijn oorsprong, visie, initiatieven, organisatie en governance aan

het Auditcomité toe te lichten. Gezien de overheersende rol van Smals in de G-Cloudstructuur bespraken de genodigden ook het risicobeheer, de interne-auditsystemen en het auditcomité dat door de vzw werd opgericht.

6.4. De Colleges van Leidinggevenden

Het ACFO heeft op 8 oktober 2024 een ontmoeting gehad met het College van voorzitters. De voorzitter van het ACFO presenteerde er de belangrijkste vaststellingen van het algemeen “Artikel 13”-verslag van 2024. De VIA zette de laatste wijzigingen in de werking van de FIA uiteen, met name de overdracht ervan naar de FOD BOSA.

De voorzitter en de VIA hebben in november een ontmoeting gehad met het College van leidende ambtenaren van de instellingen van openbaar nut.

6.5. Het netwerk "Organisatiebeheersing"

Op 5 november 2024 heeft de verantwoordelijke van het Secretariaat het algemene Art. 13-verslag aan het federale netwerk “Organisatiebeheersing” voorgesteld.

6.6. De website

Er bestaat een publieke website waarop iedereen die dat wenst allerlei informatie over het Auditcomité kan vinden. Link: <http://www.auditcomite.belgium.be/nl>.